

Nuutinen Kati

1.10.2024

Ympäristöluvan muutoshakemus: Polttotuhkan sijoittaminen Iisalmen lentokentän alueelle (Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Ympäristölautakunta pöytäkirjanote 28 §, 15.2.2012, Dno 490/2011)

Savon Voima Oyj toimittaa Parkatin voimalaitosalueella syntyviä tuhkia Iisalmen Partalaan, jossa tuhkia hyödynnetään Partalan lentokentän kiitoradan jatkeen rakentamisessa. Tuhkapenkan reunoja maisemoidaan maa-aineksella täytön edetessä.

Toiminnalla on voimassa oleva ympäristölupa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Ympäristölautakunta pöytäkirjanote 28 §, 15.2.2012, Dno 490/2011). Toiminnanharjoittaja hakee ympäristönsuojelulain 89 § mukaisesti lupaan muutosta (lupamääräykset 10.2.1,-3, 10.2.5).

Savon Voima Oyj

Kari Anttonen
Liiketoimintajohtaja, Energiantuotanto

Nuutinen Kati

1.10.2024

Ympäristöluvan muutoshakemus: Polttotuhkan sijoittaminen lisalmen lentokentän alueelle (Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Ympäristölautakunta pöytäkirjanote 28 §, 15.2.2012, Dno 490/2011)**Toiminta**

Savon Voima Oyj toimittaa Parkatin voimalaitosalueella syntyviä tuhkia lisalmen Partalaan, jossa tuhkia hyödynnetään Partalan lentokentän kiitoradan jatkeen rakentamisessa. Tuhkapenkan reunoja maisemoidaan maa-aineksella täytön edetessä. Hyödynnettävät tuhkat ovat lisalmen voimalaitoksen CHP-kattilan VL 2 (49 MW) ja kiinteän polttoaineen lämpökeskuksen LK67 (17 MW) puun ja turpeen poltosta syntyviä tuhkia.

Hakijan yhteystiedot

Savon Voima Oyj
PL 1024
70901 Toivala

Yhteyshenkilö

Kati Nuutinen, 050 575 6593, kati.nuutinen@savonvoima.fi, ymparisto@savonvoima.fi

Laitoksen yhteyshenkilö

Eero Pääkkö, 044 723 7542, eero.paakko@savonvoima.fi

Laskutustiedot

OVT-tunnus: 003701713512
Välittäjä: Ropo Capital Oy
Välittäjän tunnus: 003714377140

Voimassa oleva ympäristölupa ja sopimukset

Toiminnalla on voimassa oleva ympäristölupa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Ympäristölautakunta pöytäkirjanote 28 §, 15.2.2012, Dno 490/2011). Toiminnanharjoittaja hakee ympäristönsuojelulain 89 § mukaisesti tähän muutosta (lupamääräykset 10.2.1,-3, 10.2.5). Hakemus koskee polttotuhkan sijoittamista lisalmen lentokentän alueelle. Hakemus on tehty, koska Ylä-Savon ympäristölautakunta, ympäristönsuojelupalvelut, lisalmi, on niin lausunnossaan edellyttänyt (Dnro IIS/535/11.01.00.01/2024). Hakija pyysi lausuntoa ympäristöluvan muutostarpeesta tuhkan laadun muutosten takia (3.9.2024).

lisalmen kaupungilla ja Savon Voima Oyj:lla on sopimus tuhkan sijoittamisesta lisalmen Partalan lentokenttäalueelle, 25.2.2015.

Tiedot kiinteistöstä

Partalan lentokenttä ja toiminta sijoittuu lisalmen kaupungin lirannan alueen tilalle, jonka kiinteistörekisteritunnus on 140-417-22-0. Tilan omistaa lisalmen kaupunki.

Toiminnan muutokset

Lentokentän kiitoradan jatkeen rakenteissa hyödynnetty tuhkamäärä on vähentynyt turpeen polton vähenemisen myötä, sillä puupolttoaineiden tuhkapitoisuus on pienempi kuin turpeella. Pohjahiekan määrä on vähentynyt merkittävästi 2023 käyttöön otetun petihiekan kierrätyksen ansiosta. Tuhkaa pyritään

Nuutinen Kati

1.10.2024

hyödyntämään materiaalina kustannustehokkaasti, kiertotaloutta edistäen. Suurin osa syntyneestä tuhkasta on sijoitettu lentokentälle, pieniä määriä on mennyt lannoitekäyttöön.

Tulevaisuudessa voimalaitoskattilalla on tarkoitus lopettaa turpeen käyttö, näillä näkymin vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämän jälkeen turve toimisi ensisijaisesti huoltovarmuudellisena polttoaineena. Myös rikin syöttöä tullaan tarvitsemaan enemmän kattilan likaantumisen ehkäisemiseksi turpeen käytöstä luovuttaessa. Tuhkan määrä pienenee siis edelleen ja tuhkan koostumus voi muuttua siirryttäessä 100 % puhtaisiin puuperäisiin polttoaineisiin.

Lentokentälle toimitetaan kolmea erilaista tuhkaa kahdelta eri kattilalta, voimalaitos- (VL2) ja lämpökeskuskattilalta (LK67). Vuodessa syntyvät tuhkamäärä on noin 2000 t. Partalassa hyödynnettyjen tuhkien määrät viime vuosilta on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Partalassa hyödynnetyt tuhkat 2020-2023, t.

Tuhkalaji	2020	2021	2022	2023
Pohjahiekka, VL2	839	1177	832	214
Lentotuhka, VL2	1987	1798	1773	1465
Pohjahiekka ja lentotuhka, LK67	187	230	14	44
Yhteensä	3014	3204	2619	1724

Tuhkien hyödyntämiselle Partalassa on annettu ympäristöluva alun perin vuonna 2002 (Iisalmen seudun KTT Ky, ympäristölautakunnan kokous pvm 28.8.2002, 5.9.2002). Alkuperäisen ympäristöluvan mukaan läjitysalueelle saa sijoittaa tuhkaa ja peittoon tarkoitettua maa-ainesta yhteensä 60000 m³. Savon Voima Oyj tarkasteli tuhkatäyttösuunnitelman toteumaa syksyllä 2023. Sen mukaan täyttöä oli selvitysajankohtana jäljellä 15000 m³, ja se riittää arvioiden mukaan noin 2026 vuoden loppuun. Todennäköistä on, että toiminta on täyttötilavuuden puitteissa mahdollista pidempään, sillä hyödynnettävän tuhkan määrä pienenee turpeen käytön vähentyessä.

Tuhkien laatua tarkkaillaan Iisalmen voimalaitoksen ympäristöluvan (Päätös nro 42/2023, Dnro ISAVI/716/2023, 22.6.2023) määräysten mukaisesti. Tuhkien koostumuksia viime vuosilta on esitetty taulukoissa 2-4. VL2:lla on aikomuksena optimoida palamisolosuhteita ja saada palamattoman hiilivedyn, kuten naftaleenin, määrä lentotuhkassa pienemmäksi. Liukoisen sulfaatin pitoisuutta lentotuhkassa tullaan seuraamaan. Puuta poltettaessa syntyy mm. liukoista kaliumsulfaattia. Sulfaattipitoisuuden pienentäminen tuhkassa saattaa olla asia, johon käytössä olevilla prosessiratkaisuilla ei voida vaikuttaa, polttoainejakaumaa lukuun ottamatta.

Taulukko 2. VL2 pohjatuhka, haitta-aineiden pitoisuuksia, 2021-2024.

Keräysaika	Minimi	Maksimi
Kokonaispitoisuus		
PAH-yhdisteet [mg/kg ka]	<0,18	0,19
Naftaleeni [mg/kg ka]	<0,01	0,031
Liukoisuus [mg/kg ka L/S 10 l/ka kum.]		
Antimoni, Sb	<0,01	<0,01
Arseeni, As	<0,01	0,022
Barium, Ba	2,2	16
Kadmium, Cd	<0,005	<0,005

Nuutinen Kati

1.10.2024

Kromi, Cr	0,039	0,15
Kupari, Cu	<0,05	0,084
Lyijy, Pb	<0,005	0,041
Molybdeeni, Mo	0,079	0,16
Nikkeli, Ni	<0,01	0,058
Seleen, Se	<0,04	<0,04
Sinkki, Zn	<0,05	0,4
Vanadiini, V	0,13	0,61
Elohopea, Hg	<0,004	<0,004
Kloridi, Cl-	<50	100
Sulfaatti, SO ₄ ²⁻	<50	380
Fluoridi, F-	<5	<5
DOC	<50	<50

Taulukko 3. VL2 lentotuhka, haitta-aineiden pitoisuuksia, 2021-2024.

Keräysaika	Minimi	Maksimi
Kokonaispitoisuus		
PAH-yhdisteet [mg/kg ka]	2,5	32
Naftaleeni [mg/kg ka]	1,3	13
Liukoisuus [mg/kg ka L/S 10 l/ka kum.]		
Antimoni, Sb	<0,01	<0,01
Arseeni, As	<0,01	0,011
Barium, Ba	2,4	19
Kadmium, Cd	<0,005	<0,005
Kromi, Cr	1,5	2,6
Kupari, Cu	<0,05	0,19
Lyijy, Pb	0,019	0,11
Molybdeeni, Mo	2,4	3,5
Nikkeli, Ni	<0,01	0,020
Seleen, Se	0,27	0,52
Sinkki, Zn	0,083	0,80
Vanadiini, V	0,033	0,38
Elohopea, Hg	<0,004	<0,004
Kloridi, Cl-	98	2300
Sulfaatti, SO ₄ ²⁻	380	24000
Fluoridi, F-	<5	5,9
DOC	79	210

Taulukko 4. LK67 tuhka, haitta-aineiden pitoisuuksia, 2021-2024.

Keräysaika	Minimi	Maksimi
Kokonaispitoisuus		
PAH-yhdisteet [mg/kg ka]	0,39	8,7
Naftaleeni [mg/kg ka]	0,054	3,2
Liukoisuus [mg/kg ka L/S 10 l/ka kum.]		
Antimoni, Sb	<0,01	<0,01

Nuutinen Kati

1.10.2024

Arseeni, As	<0,01	0,02
Barium, Ba	1,1	2,3
Kadmium, Cd	<0,005	<0,005
Kromi, Cr	0,34	3,5
Kupari, Cu	<0,05	<0,05
Lyijy, Pb	<0,005	0,3
Molybdeeni, Mo	0,69	1,7
Nikkeli, Ni	<0,01	<0,01
Seleen, Se	0,11	0,47
Sinkki, Zn	<0,05	0,83
Vanadiini, V	<0,01	2,4
Elohopea, Hg	<0,004	<0,004
Kloridi, Cl-	330	1900
Sulfaatti, SO ₄ ²⁻	6100	29000
Fluoridi, F-	<5	<5
DOC	<50	120

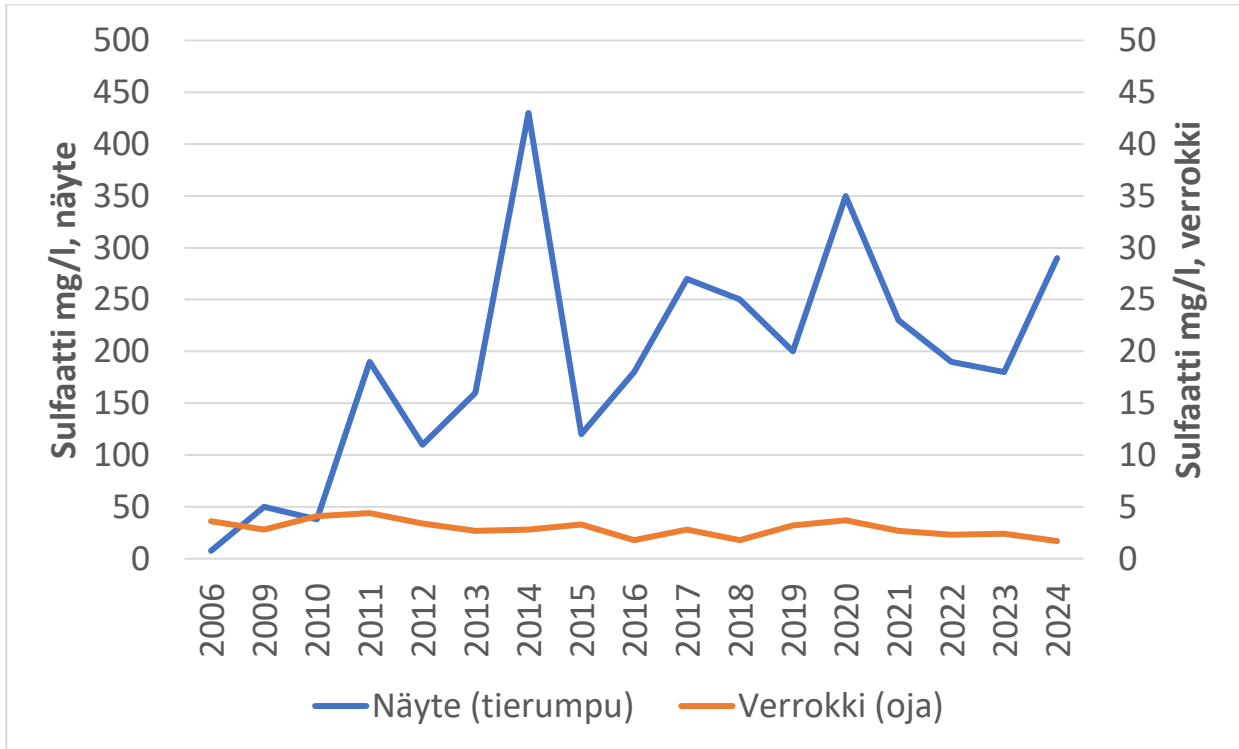
Vaikutukset ympäristöön

Savon Voima on tarkkaillut tuhkan sijoituksen vesistövaikutuksia vuosittain vuodesta 2009 (Savo-Karjan ympäristötutkimus). Näytteenoton aikaan virtaus tierummussa on ollut usein pieni, ja pitoisuudet konsentroituneet. Sulfaattipitoisuus tierummussa on kohonnut vuosien saatossa, tosin virtauksessa on suuria eroja vuosien välillä (Kuva 1).

Kertanäytteenoton perusteella vuonna 2023 läheisen Tervalammen sulfaattipitoisuus oli normaalin vesistöveden tasolla ja raskasmetallipitoisuudet alhaisia. Tuhka ei ole vaikuttanut pienen lähivesistön laatuun.

Nuutinen Kati

1.10.2024

Kuva 1. Sulfaattipitoisuudet vesistövaikutustarkkailussa.

Tarkkailu ja raportointi

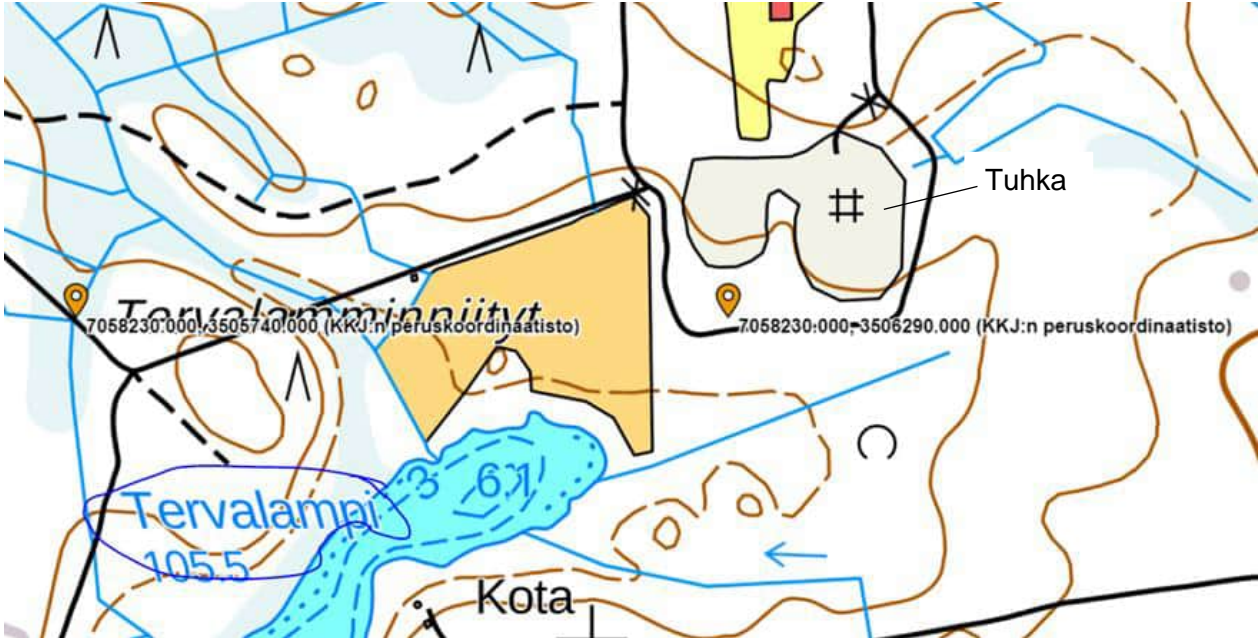
Syntyvän ja sijoitettavan tuhkan määrästä pidetään kirjaa. Tuhka-analyysyjä tehdään vähintään kerran vuodessa, lisäksi tarvittaessa. Tuhkasta analysoidaan haitallisten aineiden liukoisuuksia ja kokonaispitoisuuksia. Tuhkien sijoitusalueen suotovesien aiheuttamia vesistövaikutuksia tarkkaillaan ottamalla vuosittain vesinäyte alapuolisesta ojasta konsultin toimesta (lämpötila, pH, sähkönjohtavuus, kiintoaine, COD-Mn, kokonais-P, väri, Cd, SO₄²⁻, Cl⁻, Cu, Ni, As, Cr, Pb). Mikäli toiminnasta aiheutuu ennalta-arvaamattomia vaikutuksia, aloitetaan toimenpiteet haittojen vähentämiseksi.

lisalmen kaupungin kanssa pidetään joka kevät katselmus tuhkatäytön edistymisestä. Katselmuksesta laaditaan muistio.

Valvovalle viranomaiselle raportoidaan vuosiraportoinnissa tuhkamäärät ja vesistö tarkkailun tulokset.

Nuutinen Kati

1.10.2024

Kuva 2. Näytteenottopisteet Partalan lentokentän läheisyydessä ja läheinen Tervalampi (Kartta tulostettu Maanmittauslaitoksen asiointipalvelusta). Varsinainen näytepiste on oikealla, verrokkipiste vasemmalla.

Ehdotukset muutokset lupamääräyksiin (muutokset kursivilla)

10.2.1 Alueella käsiteltävät jätteet

Tuhkan läjitysalueelle saa sijoittaa Parkatin voimalaitoksella ja lämpökeskuksella syntyvää kiinteän polttoaineen tuhkaa ja peittoon tarkoitettua maa-ainesta suunnitelma mukaisesti. Alueelle ei saa sijoittaa maita sellaisilta alueilta, joita on käytetty ampumaratana, huoltoasema- tai peselatoimintaan, romun tai jätteiden käsittelyyn tai teolliseen tai muuhun vastaavaan toimintaa. Mikäli tällaisilta alueilta otetaan maita vastaan, tulee niistä olla etukäteen luotettavat analyysitulokset ja puolueettoman asiantuntijalaitoksen lausunto maa-ainesten haitattomuudesta. Alueelle ei saa sijoittaa muita jätteitä.

Muu alueelle tuotu jäte on viipymättä poistettava alueelta ja toimitettava paikkaan, jonka ympäristöluvassa vastaavan jätteen vastaanotto on hyväksytty tai vaihtoehtoisesti jäte on palautettava jätteen haltijalle.

Luvan saajan tulee seurata alueelle sijoitettavan tuhkien laatua. *Sijoitettavien tuhkien koostumus ja haitta-aineiden liukoisuuksien tulee vastata muutoshakemuksessa esitettyä tuhkien laatua. Haitallisten aineiden kokonaispitoisuudet ja liukoisuudet eivät saa tehtävissä analyyseissä merkittävästi tai jatkuvasti ylittää pitoisuuksia, jotka muutoshakemuksessa on ilmoitettu. Tuhka-analyysi on tehtävä normaalia toimintaa edustavista tuhista vähintään kerran vuodessa. Lisäksi mikäli polttoaineesta tapahtuu merkittäviä muutoksia, tehdään uudet analyysit. Tulokset on esitettävä valvovalle viranomaiselle mahdollisimman pian, kokoomänäytteen keruu-aika ja näytteen analysointiaika huomioiden.*

Tuhkanäytteistä on määritettävä vähintään eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (591/2006 muutossäädöksineen) tuhista tutkittavaksi edellytetyt haitallisten aineiden kokonaispitoisuudet ja liukoisuudet. Haitallisten aineiden liukoisuuksien määrittämisessä on käytettävä joko standardin CEN/TS 14405 mukaista läpivirtaustestiä tai standardin SFS-EN 12457-3 mukaista kaksivaiheista ravistelutestiä tai vastaavaa menetelmää. Liukoisuustestien uuttoliuokset on

Nuutinen Kati

1.10.2024

määritettävä standardien SFS-EN 12506, SFS-EN 13370 ja SFS-EN 16192 mukaisin menetelmin. Liukoinen orgaaninen hiili (DOC) on määritettävä teknisen spesifikaation CEN/TS 14429 tai CEN/TS 14997 mukaisesti. Polyaromaattisten hiilivetyjen (PAH) määrittämisessä on käytettävä standardin SFS-EN 15527 tai standardin SFS-ISO 18287 mukaista menetelmää tai muuta vastaavaa menetelmää.

10.2.2 Maaperän suojaaminen

Täyttöalueelle tuodun tuhkan peittäminen täyttömaalla tehdään puolivuosittain kokonaisuuksina, keväällä ja loppusyksyllä, syntyneen tuhkan määrästä riippuen.

Alue on pidettävä niin muotoiltuna ja peitettynä, että täyttöalueella muodostuvien suotovesien määrä on mahdollisimman pieni ja että täyttöalueen reunan sortumat estyvät.

10.2.3 Alueen hoito ja valvonta

Alueen ja sen ympäristön siisteyttä on valvottava. Pölyämisen vähentämiseksi alueelle johtavaa tietä ja siellä hyötykäyttävää tuhkaa on tarvittaessa kasteltava tai pölyäminen on muutoin estettävä.

Toiminta alueella on tehtävä siten, että toiminnan aiheuttama jatkuva samantarvoinen (Leq) ei ylitä lähimpien asuntojen kohdalla klo 7-22 välisenä aikana tasoa 55 dBA ja klo 22-7 välisenä aikana tasoa 50 dBA.

Hyötykäyttöpaikalla on oltava hoitaja, joka vastaa koko alueen toiminnasta ja alueelle tulevan tuhkan laadun tarkkailusta. Hoitajan tulee olla selvillä ympäristölupapäätöksestä ja sen määräyksistä. Hoitajan ja hänen sijaisensa nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle.

10.2.5 Kirjanpito-, tarkkailu- ja raportointimääräykset

Alueella tapahtuvaa toimintaa sekä toiminnan päästöjä ja ympäristövaikutuksia on tarkkailtava ja niistä on pidettävä kirjaa. Alueelle tuotavista aineista on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, tuontipäivämäärä ja tuoja. Kirjanpitoa on pidettävä myös mahdollisista valituksista sekä poikkeuksellisista tilanteista.

Alueen läheisyydessä olevasta ojasta (näytteenottopaikat tierumpu ja vertailuoja) tulee seurata toiminta-alueelta tulevien valumavesien laatua kerran vuodessa keväällä tehtävin tutkimuksin. Lisäksi seurataan läheisen Tervalammen veden laatua joka toinen vuosi. Vesinäytteistä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, COD-Mn, kiintoaine, väri, kokonaisfosfori sekä kromin, nikkelin, kuparin, lyijyn, arseenin, kadmiumin, sulfaatin ja kloridin pitoisuudet. Tarkkailutulokset tulee toimittaa heti niiden valmistuttua valvovalle viranomaiselle.

Tarkkailua ja kirjanpitoa koskeva yhteenvetoraportti on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä valvovalle viranomaiselle.

Yhteenvetoraportissa tulee olla kirjanpitoon perustuva lyhyt yhteenveto alueen toiminnasta ja ympäristöseurannan tuloksista kyseisenä vuonna. Raportissa on myös oltava selvitys poikkeuksellisista tilanteista ja tapahtuneista, suunnitelluista toiminnan muutoksista sekä selvitys alueelle tuotujen aineiden määrästä.

Tuhkan hyödyntämiseen liittyvä tarkkailu voidaan esittää lisälmen voimalaitoksen tarkkailusuunnitelmassa. Tarkkailua voidaan tarkentaa valvovan viranomaisen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

Nuutinen Kati

1.10.2024

Liitteet

Tiivistelmä lupahakemuksesta
Selvitys Partalan tuhkatäytön etenemisestä 2023
Vesistö tarkkailun tulokset

Nuutinen Kati

1.10.2024

Tiivistelmä Ympäristöluvan muutoshakemuksesta: Polttotuhkan sijoittaminen lisalmen lentokentän alueelle (Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Ympäristölautakunta pöytäkirjanote 28 §, 15.2.2012, Dno 490/2011)

Savon Voima Oyj toimittaa Parkatin voimalaitosalueella syntyviä tuhkia lisalmen Partalaan, jossa tuhkia hyödynnetään Partalan lentokentän kiitoradan jatkeen rakentamisessa. Tuhkapenkan reunoja maisemoidaan maa-aineksella täytön edetessä.

Toiminnalla on voimassa oleva ympäristölupa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Ympäristölautakunta pöytäkirjanote 28 §, 15.2.2012, Dno 490/2011). Toiminnanharjoittaja hakee ympäristönsuojelulain 89 § mukaisesti lupaan muutosta (lupamääräykset 10.2.1,-3, 10.2.5).

Ympäristönmuutoslupahakemus on tehty tuhkan muuttuneen laadun johdosta. Sulfaatti- ja naftaleenipitoisuudet tuhassa ovat nousseet. Alkuperäiseen ympäristölupaan nähden täyttööä voidaan jatkaa ajallisesti pidempään, sillä lentokentän kiitoradan jatkeen rakenteissa hyödynnetty vuotuinen tuhkamäärä on vähentynyt turpeen polton vähenemisen myötä. Puupolttoaineiden tuhkapitoisuus on pienempi kuin turpeella. Lisäksi on otettu käyttöön voimalaitoskattilan petihiekan kierrätys. Tuhkaa pyritään hyödyntämään materiaalina kustannustehokkaasti, kiertotaloutta edistäen. Vuodessa syntyvät tuhkamäärä on noin 2000 t.

Tulevaisuudessa voimalaitoskattilalla on tarkoitus lopettaa turpeen käyttö, näillä näkymin vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämän jälkeen turve toimisi ensisijaisesti huoltovarmuudellisenä polttoaineena. Tuhkan määrä pienenee siis edelleen ja tuhkan koostumus voi muuttua siirryttäessä 100 % puhtaisiin puuperäisiin polttoaineisiin tarvittavine lisäaineineen (rikki).

Savon Voima on tarkkaillut tuhkan sijoituksen vesistövaikutuksia vuosittain vuodesta 2009. Sulfaattipitoisuus näytteenottopisteessä on kohonnut vuosien saatossa, tosin virtauksessa on suuria eroja vuosien välillä. Kertanäytteenoton perusteella vuonna 2023 läheisen Tervalammen sulfaattipitoisuus oli normaalin vesistöveden tasolla ja raskasmetallipitoisuudet alhaisia.

Tuhkien sijoitusalueen suotovesien aiheuttamia vesistövaikutuksia tarkkaillaan ottamalla vuosittain vesinäyte alapuolisesta ojasta konsultin toimesta. lisalmen kaupungin kanssa pidetään joka kevät katselmus tuhkatäytön edistymisestä. Valvovalle viranomaiselle raportoidaan vuosiraportoinnissa tuhkamäärät ja vesistö tarkkailun tulokset.

Ehdotetuissa muutetuissa lupamääräyksissä esitetään, että sijoitettavien tuhkien koostumus ja haitta-aineiden liukoisuuksien tulee vastata muutoshakemuksessa esitettyä tuhkien laatua. Haitallisten aineiden kokonaispitoisuudet ja liukoisuudet eivät saa tehtävissä analyyseissä merkittävästi tai jatkuvasti ylittää pitoisuuksia, jotka muutoshakemuksessa on ilmoitettu. Tuhka-analyysi on tehtävä normaalia toimintaa edustavista tuhista vähintään kerran vuodessa. Tuhkanäytteistä on määritettävä vähintään eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (591/2006 muutossäädöksineen) tuhista tutkittavaksi edellytetyt haitallisten aineiden kokonaispitoisuudet ja liukoisuudet.

Tarkkailua jatketaan kuten aiemminkin, alueen läheisyydessä olevasta ojasta seurataan toiminta-alueelta tulevien valumavesien laatua. Lisäksi seurataan läheisen Tervalammen veden laatua joka toinen vuosi. Vesinäytteistä tulee määrittää mm. kiintoaineen, kokonaisfosforin, sulfaatin ja eräiden raskasmetallien pitoisuudet.

Nuutinen Kati

15.9.2023

Partalan lentokentän tuhkatäytön eteneminen

Täyttöä arvioitiin Suomen ympäristökeskuksen tekemien laserkeilausten perusteella. Keilaukset tehtiin syksyllä 2021 ja keväällä 2023. Suomen ympäristökeskuksen aineistoja on esitetty liitteissä 1 ja 2. Toiminnanharjoittajan tekemä täyttöarvio vuodelta 2011 on esitetty liitteessä 3.

Kahden keilausten perusteella laskettiin täyttö kuutioina, ja verrattiin sitä lentokentälle ajetun tuhkan massaan (Once, purkupaikka lentokenttä, syyskuu 2021-toukokuu 2023, vähennetty LK67 tuhkat toukokuusta 2022 lähtien). Määrityksen perusteella saatiin eräänlaiseksi tiheysarvoksi 630 kg kuivaa tuhkaa/m³ täyttö. Arvossa on siis huomioitu sekä tuhka, että maa-aines. Tiheysarvon määrittystä varten käytettiin täyttömääräarvioita, joissa kasan alatasolaskenta perustui kasan keskiarvopisteeseen.

Lentokentän täytön kokonaistilavuus arvioitiin 2023 keilauksesta käyttäen kasojen alinta pistettä pohjatasona. Tällä tavalla arvioitu tilavuus on suurin arvio, sillä oletettavasti maanpinta kasan alla ei ole tasainen. Arvio noudattaa toiminnanharjoittajan näkemyksen mukaan varovaisuusperiaatetta. Täytön tilavuus yhteensä läntisellä ja itäisellä alueella on arviolta 45000 m³. Ympäristöluvan mukaan (lisälmen seudun KTT Ky, ympäristölautakunnan kokous pvm 28.8.2002, 5.9.2002) läjitysalueelle saa sijoittaa tuhkaa ja peittoon tarkoitettua maa-ainesta yhteensä 60000 m³. Näin ollen täyttöä olisi jäljellä 15000 m³. Keilausten perusteella määritetyn tiheysarvolla tämä vastaisi noin tuhkamäärää 10000 t. Vuonna 2022 syntyneen tuhkan määrä oli 2600 t. Mikäli tuhkan määrä pysyisi ennallaan, täyttöä voisi laskennallisesti jatkaa alle 4 vuotta, noin vuoden 2026 loppuun.

Arvion mukaan tuhkaa voisi toimittaa Partalaan vuoden 2026 loppuun saakka. Tuhkan määrä pienenee tulevina vuosina, koska pohjahiekan kierrätys on otettu käyttöön, ja puun osuus polttoaineessa lisääntyy tuhkapitoisemman turpeen kustannuksella. Tuhkalle etsitään uusia, kiertotaloutta edistäviä hyödyntämiskohteita.

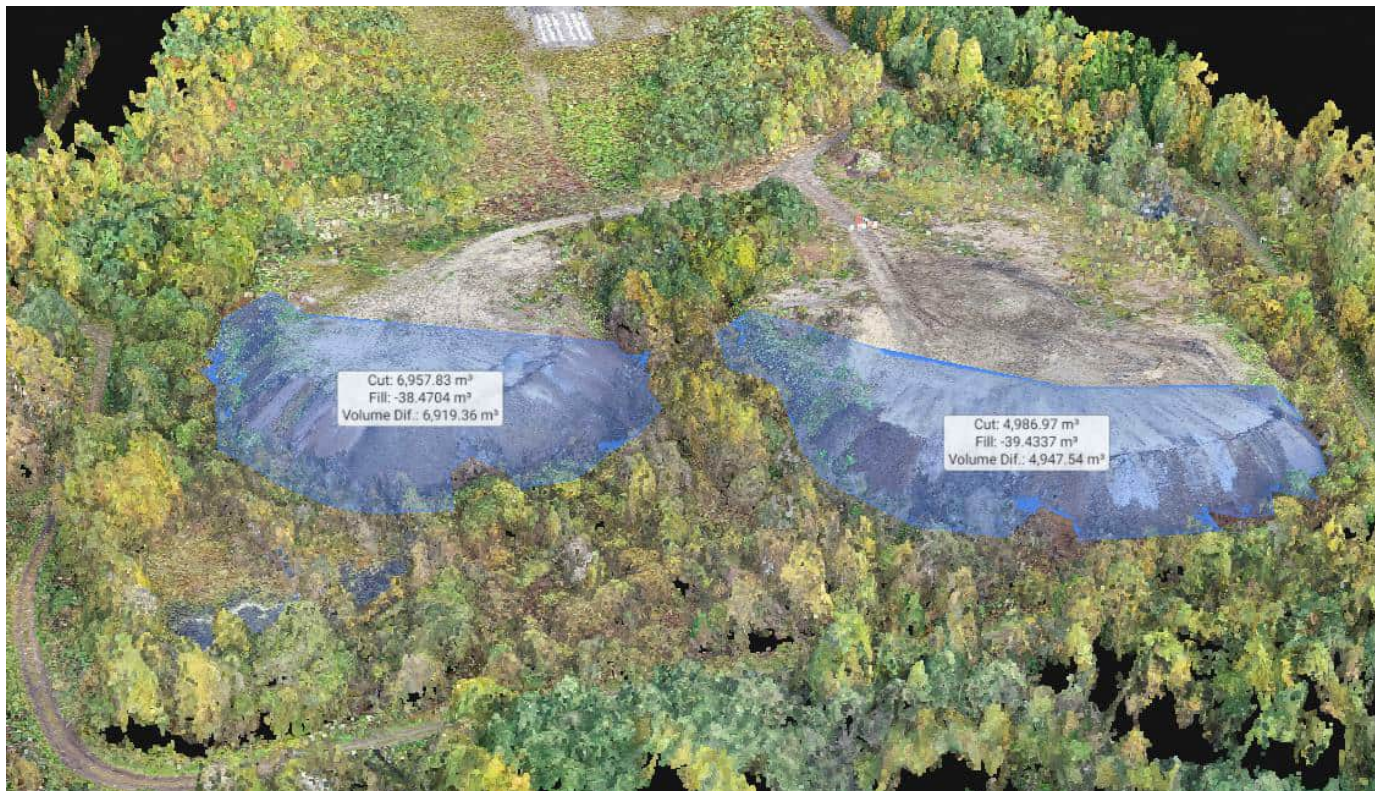
LIITTEET

- 1 Keilaus 2021, laskentojen pohjana käytetty arviolta keskimääräistä maanpinnankaltevuutta, Syke
- 2 Keilaus 2023, a) alin piste pohjatasona ja b) kasojen keskiarvopiste alatasolaskentana, Syke
- 3 Kuvaus toimeksiannosta ja virhelähteistä, Jukka Hirvonen, Syke
- 4 Täyttöarvio 2011

Nuutinen Kati

15.9.2023

LIITE 1: Keilaus 2021, laskentojen pohjana käytetty arviolta keskimääräistä maanpinnankaltevuutta, Syke

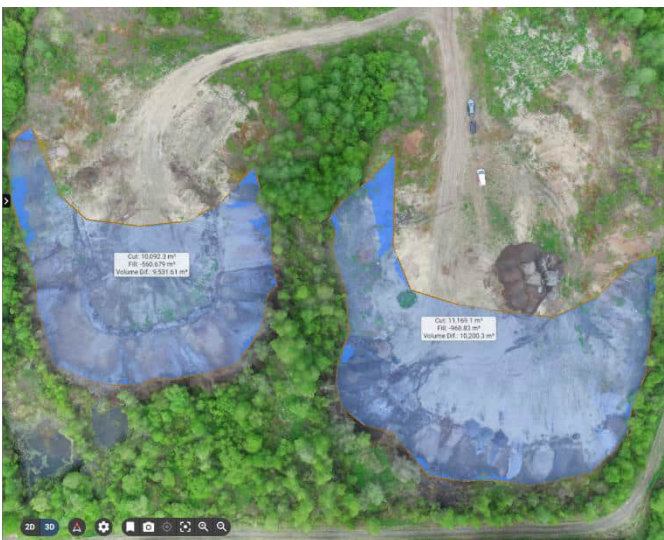
Nuutinen Kati

15.9.2023

LIITE 2: Keilaus 2023, a) alin piste pohjatasona ja b) kasojen keskiarvopiste alatasolaskentana, Syke

a) Alin piste pohjatasona (maksimimäärä)

b) kasojen keskiarvopiste alatasolaskentana, realistisin arvio määrästä

Nuutinen Kati

15.9.2023

LIITE 3: Kuvaus toimeksiannosta ja virhelähteistä, [REDACTED], Syke

Liitteenä tuhkakasojen tilavuusarvio kahdella tavalla laskettuna. Kasa-arvion pohjana käytetty piirrosta "Iisalmi, Lentokentän eteläpään täyttö Arvio täyttömäärästä, 17.10.2011, RM-kartta ja suunnittelu Ky".

Kasojen rajaukset tehty karkeasti vertaamalla täyttömääräarvioon joka aiheuttaa arvioon yhden virhelähteen.

Alueesta ei ole ilmakuvia ennen täytön aloittamista joten tarkkaa alueen pohjanmuotoa ei ole saatavilla vertailukohdaksi. Tästä aiheutuu toinen virhelähde.

Tilavuudet laskettu käyttäen kasojen alinta pistettä pohjatasona josta saadaan tilavuusarvion suurin arvo. Kasojen keskiarvopiste alatasolaskentana myötäilee todennäköisempää maanpinnan ja kasareunojen muotoa josta voidaan olettaa kasojen pienin arvo.

Karkeana arviona ALUE 1 täyttö on välillä 9500 - 18800 kuutiometriä ja ALUE 2 täyttö välillä 10000 – 26200 kuutiometriä.

Huomioitava että tilavuusarvioissa merkittäviä virhelähteitä.

Nuutinen Kati

15.9.2023

LIITE 4: Täyttöarvio 2011

Sarake1	2006	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	tierumpu	rumpu
virtaama l/s		10		0,6	0,15		10	20	10	10	1	3	2	4	1	2	1
lämpötila oC	0,6	1,4	0,4	2,2	0,9		0,1	0,2	0,2	2	8,3	0,9	0,1	0,5	0,8	2	1,8
pH	6,1	6,2	6	5,7	6,2	6,4	6,1	6,5	6,4	6,9	6,7	6,4	6,6	6,8	7,5	8,8	8
Sähköjohtavuus mS/m	8,7	25	16	73	39	58	160	46	70	94	87	70	110	77	79	76	190
väriluku mg/l Pt	160	130	87	88	58	140	250	82	150	120	130	140	47	84	110	100	180
kiintoaine mg/l	7	19	4	5	8	20	17	6,4	18	5,8	4,7	5,6	5,6	7,7	3	10	5,4
kok.P ug/l	63	100	110	43	59	100	86	77	210	93	87	110	56	86	140	240	280
COD-Mn mg/l O2	22	17	13	9	11	14	16	22	14	16	17	17	15	8,1	14	13	28
Sulfaatti mg/l	7,6	50	38	190	110	160	430	120	180	270	250	200	350	230	190	180	290
Kloridi mg/l	2,4	15	9,7	71	21	44	110	22	37	56	44	35	55	37	31	25	59
Arseeni ug/l	<2	<2	<2	<2	0,58	0,4	0,9	0,87	1,7	0,67	0,65	1	0,63	1,3	1,9	2,9	4
Kadmium ug/l	0,1	<0,1	<0,1	<0,1	0,12	0,11	0,12	0,08	0,069	0,028	0,061	0,029	0,077	0,1	0,16	0,061	0,082
Kromi ug/l	<2	<2	<2	<2	0,6	0,7	0,76	0,61	0,7	0,51	0,53	0,47	0,58	1,1	1,3	5,1	4,8
Kupari ug/l	5	<2	3	<2	1,6	1,8	1,4	2	1,4	0,91	0,98	1,1	1,3	1,1	2,3	2,8	3,8
Lyijy ug/l	<2	<2	<2	<2	0,23	0,16	0,12	0,19	0,71	0,16	0,071	0,31	0,05	0,11	0,14	0,2	0,24
Nikkelil ug/l	7	2	3	4	3,4	4,9	19	4	3,6	5,3	3,6	4	4,2	2,3	2,4	1,6	2,3

Sarake1	2006	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja	oja
virtaama l/s		300		50	500		5	200	150	150	100	100	100	100	80	100	100
lämpötila oC	0,4	0,6	0,5	5,4	0,7		0,2	0,2	0,3	1,5	4	0,6	0,2	0,2	0,5	0,3	0,6
pH	6,1	5,9	5,5	6,3	5,6	5,9	6,8	5,9	5,9	6,4	5,8	5,7	6,2	5,9	6	5,7	5,8
Sähköjohtavuus mS/m	3,8	3,7	3,6	3,7	3,5	2,5	6,3	3,2	2,9	3	2,4	3,1	3,6	3,4	2,8	3,1	2,4
väriluku mg/l Pt	170	200	220	140	190	150	160	160	180	150	180	170	150	180	170	160	150
kiintoaine mg/l	29	20	4	29	18	48	65	18	18	7,7	64	110	18	8,7	39	84	59
kok.P ug/l	50	78	55	55	53	76	90	39	45	26	42	100	34	40	31	58	42
COD-Mn mg/l O2	27	31	37	21	35	17	20	28	31	25	25	34	28	30	25	27	23
Sulfaatti mg/l	3,6	2,8	4,1	4,4	3,4	2,7	2,8	3,3	1,8	2,8	1,8	3,2	3,7	2,7	2,3	2,4	1,7
Kloridi mg/l	0,9	<0,5	0,7	0,7	0,3	0,5	0,9	0,6	0,4	0,49	0,35	0,57	0,68	0,48	0,42	0,41	0,31
Arseeni ug/l	<2	<2	<2	<2	0,37	0,4	0,71	0,39	0,3	0,32	0,41	0,44	0,36	0,38	0,39	0,53	0,38
Kadmium ug/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	0,07	<0,05	0,1	0,04	0,034	0,03	0,21	0,039	0,021	0,034	0,026	0,043	0,033
Kromi ug/l	4	<2	<2	2	1,3	2,2	6,6	1,4	1,4	1,2	2,7	3,7	1,8	1,5	2,2	2,6	2,3
Kupari ug/l	3	<2	4	3	2,5	3,4	4,5	2,3	2,4	2	2,9	4	2,4	2,4	2,7	3,2	2,9
Lyijy ug/l	<2	<2	<2	<2	0,27	0,41	0,89	0,21	0,24	0,15	0,49	0,66	0,26	0,21	0,34	0,52	0,47
Nikkelil ug/l	<2	<2	2	<2	1,4	1,7	3,9	1,4	1,3	1,1	2	2,9	1,4	1,4	1,9	2,1	2

28§ Ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen, Savon Voima Oyj

Ympäristölautakunta 15.2.2012 § 28

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Osmo Koivistoinen, puhelin 0400 144 452.

1 HAKIJA

Hakija on Savon Voima Oyj. Osoite PL 1024, 70901 TOIVALA. Hakijan yhteyshenkilö on Sanna Turunen, puhelin 044 723 7524.

2 LUVANVARAINEN TOIMINTA

Savon Voima Oyj on tehnyt hakemuksen lupamääräysten tarkistamisesta. Hakemus koskee polttotuhkan sijoittamista lisalmen lentokentän alueelle. Hakemus on tehty, koska lisalmen seudun ktt ky:n ympäristölautakunta on määrännyt yrityksen tekemään luvan tarkistamista koskevan hakemuksen antaessaan yritykselle ympäristöluvan 05.09.2002 (§ 92). Hakemus lupamääräysten tarkistamisesta saapui ympäristölautakunnalle 21.12.2011.

3 LAITOKSEN SIJAINTI, KAAVOITUSTILANNE JA YMPÄRISTÖN KUVAUS

Laitos sijoittuu lisalmen kaupungin lirannan alueen tilalle, jonka kiinteistörekisteritunnus on 140-417-22-0. Tilan omistaa lisalmen kaupunki. Kartta alueen sijoittumisesta on toimitettu hakemuksen liitteenä.

Alue on noin 8 kilometrin etäisyydellä lisalmen kaupungin taajamasta Vieremän suuntaan. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat noin 1000 metrin etäisyydellä sijaitsevat asuintalot. Selvitys toimintapaikan naapureista on toimitettu hakemuksen liitteenä.

Alueen maakäyttöä ohjaava tarkin kaava on lirannan osayleiskaava, jossa alue on merkitty lentoliikenteen alueeksi. Kaavakartta on toimitettu hakemuksen liitteenä.

Laitos ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella. Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita tai maisema-alueita. Kiinteistöllä on lentoliikenteeseen liittyviä rakennuksia.

4 LAITOKSEN TOIMINNAN KUVAUS

4.1 Yleistä

Tuhkaa syntyy Savon Voima Oyj:n Parkatin voimalaitoksella noin 3 500 m³ vuodessa. Tuhkaa käytetään lisälmen lentokentän kiitoradan jatkamiseen. Alueelle voi sijoittaa tuhkaa noin 60 000 m³, jonka peittämiseen käytetään täyttömaata noin 10 % tuhkan määrästä. Lisäksi kiitoradan kohdalle tulee kivennäismaata noin 16 000 m³. Suunnitelman mukaan alueelle tuodaan tuhkaa ja maa-aineksia yhteensä 82 000 m³. Hakijan toimittamien laskelmien mukaan alueelle on tähän mennessä sijoitettu tuhkaa noin 25 000 m³, joten hyötykäyttötoimintaa voidaan jatkaa vielä noin 8 vuoden ajan.

Lentokentän huoltotielle on tehty suunnitelmakarttaan merkittyyn kohtaan liittymä, joka on varustettu puomilla. Puomi pidetään avoimena ainoastaan silloin kuin alueella on täyttöön liittyvää toimintaa. Tuhkaa syntyy ympäri vuoden, joskin kesällä määrä on vähäisempi, koska voimalaitos ei ole käynnissä. Tuhka kuljetetaan kustutettuna autoilla ja kuormia on 175 vuodessa. Muistutuksia toiminnan pölyämisestä ei ole tullut.

Tuhka-analyysin tiedot on toimitettu hakemuksen liitteenä. Mikkelin ammattikorkeakoulu on analysoinut lisälmen kpa-lämpökeskuksen ja voimalaitoksen tuhkat kesällä 2009. Analyysituloksia on verrattu VNa 591/2006 raja-arvoihin. Tulosten perusteella kpa-lämpökeskuksen tuhkan arseenipitoisuudet ylittävät hieman maanrakennukselle asetetut raja-arvot. Tämä johtunee näytteenoton aikaan käytetystä runsaasta puuperäisestä polttoaineesta. Kpa- ja voimalaitostuhka sekoittuvat, jolloin arseenipitoisuus alittanee annetut raja-arvot virhemarginaali huomioiden. Suurin osa tuhkasta syntyy talvikautena, jolloin käytettävä puuperäisen polttoaineen määrä on suhteessa pienempi. Tuhkan analyysijä tehdään tarpeen mukaan uudelleen.

Alueen asemapiirros on toimitettu hakemuksen liitteenä. Asemapiirrokseen on merkitty tuhkaajätteen käsittelypaikan alue, nykyisen täytöreunan paikka, laskelma alueelle sopivan tuhkan määrästä sekä alueen tiestö.

4.2 Tuhkan käsittely alueella

Tuhkaa sijoitetaan kiitotien jatkeen molemmille reunoille siten, että kiitotien kohdalle jää 30 m täyttämätön alue kiitotien jatkamista varten. Tuhka levitetään molemmille reunoille 1 - 2 metrin kerroksina. Täyttökerrosten kaltevuutena on 1:3 – 1:5 niin, että työkone pystyy levittämään ja tiivistämään tuhkan. Levitys ja tiivistys tehdään sopivissa kokonaisuuksissa ottaen huomioon suhteellisen pienen vuosittaisen ajomäärän. Täyttömaa levitetään kerran kuukaudessa, paitsi

talven aikana. Talven aikana tullut tuhka peitetään keväisin. Kun tuhkatäyttö on saavuttanut yläreunan lopullisen tason, levitetään tuhkan päälle 30 cm maakerros pölyämisen estämiseksi. Lopullisen pinnan kaltevuudeksi on suunniteltu 2 %, jolloin alueen pintavedet pääsevät poistumaan täyttöalueelta.

Täyttömaita kuljetetaan alueelle kaupungin ja yksityisten yritysten rakennustyömailta. Täyttömaa varastoidaan alueen reunalle, siten ettei lentoturvallisuus heikkene. Täyttömaata pidetään varastossa 1 kuukauden käyttöä vastaava määrä eli 90 m³.

4.3 Esitys vakuudesta

Toiminnasta on annettu 7000 euron vakuus, jonka hakija katsoo olevan riittävä.

5 TIEDOT TOIMINNAN TARKKAILUSTA

5.1 Toiminnan valvonta ja raportointi

Tuhkan toimituksista pidetään kirjaa. Tuhkakuormat punnitaan Parkatin voimalaitoksella. Täyttöalueen hoitajaksi on nimetty Jukka Kauppinen. Poikkeukselliset päästöt merkitään työmaapäiväkirjaan.

Tuhka-analyysejä tehdään muutamien vuosien välein tai tarvittaessa

Kirjanpito on tarvittaessa ympäristölupaa valvovien viranomaisten saatavilla. Vuosittainen raportti toiminnasta toimitetaan ELY-keskukselle ja ympäristölautakunnalle lupamääräysten mukaisesti.

5.2 Vesistö tarkkailu

Hyötykäyttöalueen suotovesien aiheuttamia vesistövaikutuksia tarkkaillaan ottamalla vuosittain vesinäytteitä alapuolisesta ojasta lupamääräysten mukaisesti.

Tarkkailua suoritetaan alapuolisesta ojasta tierummun kohdalta. Aikaisemmin vesinäytteitä on otettu kolme kertaa vuodessa, mutta myöhemmin siirrytty sovitusti kerran vuodessa toteutettavaan näytteenottoon (Ylä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän päätös 17.9.2007). Vuosittaisen vesinäytteenoton, analysoinnin ja raportoinnin suorittaa Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy. Tulokset on toimitettu Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnalle ja Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle.

Vuonna 2011 otettujen vesinäytteiden perusteella sähkönjohtavuus, kloridi- ja sulfaattipitoisuus olivat aiempaa korkeampia. Tämä selittyy kuitenkin vähäisestä virtaamasta 0,6 l/s.

6 TOIMINNAN PÄÄSTÖT JA JÄTTEET SEKÄ NIIDEN RAJOITTAMINEN

6.1 Päästöt vesiin ja viemäriin

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Täyttöalueelta tulee vain penkan läpi valuvia suotovesiä, jotka valuvat läheiseen Tervalampeen ja edelleen Mustapuroa pitkin Keskimmäiseen.

6.2 Päästöt ilmaan

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Toiminnassa voi syntyä pölyä tuhkaa kuljetettaessa ja levitettäessä. Pölyämistä torjutaan kuljettamalla tuhka umpinaisilla turpeenkuljetusautoilla sekä kostuttamalla tuhka tarvittaessa. Sijoituspaikalle johdettava tie on sorapintainen. Pölyämistä estetään kastelemalla ja puhdistamalla tie.

6.3 Melu ja tärinä

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Toiminnasta syntyy melua kuljetuksissa ja tuhkaa levitettäessä. Melu leviää läjitysalueella haitallisesti noin 100 m etäisyydelle.

6.4 Päästöt maaperään

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Päästöjä maaperään voi syntyä tuhkasta liukenevista aineista. Päästöjä ehkäistään sijoittamalla tuhka vähintään 0,5 m pohjavedenpinnan yläpuolelle ja peittämällä tuhka 0,3 m maakerroksella sopivissa kokonaisuuksissa. Tuhka peitetään kerran kuukaudessa tai tarvittaessa useammin. Keväällä peitetään talvella tuotu tuhka

7 TIEDOT TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

7.1 Vaikutukset luonnonsuojeluarvoihin

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita tai arvokkaita maisema-alueita. Tästä syystä toiminnalla ei ole vaikutusta luonnonsuojeluarvoihin.

7.2 Vaikutukset pintavesiin

Alue ei sijoitu vesistön läheisyyteen. Vesistövaikutuksia torjutaan alueen hoidolla ja kunnossapidolla. Toiminnalla ei ole ollut vaikutusta veden laatuun.

7.3 Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Alue ei sijoitu pohjavesialueelle. Pohjaveden yläpuolelle jätetään vähintään 0,5 m kerros ja suotovesien määrä minimoidaan tuhkan peittämisellä. Toiminnalla ei ole vaikutusta maaperään ja pohjaveteen.

7.4 Vaikutukset ilmanlaatuun

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Pölyn ei arvioida aiheuttavan haittaa naapureille, koska lähimmät naapurit ovat 1000 m etäisyydellä.

7.5 Melun ja värinän vaikutukset

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Toiminnasta aiheutuva melu ei aiheuta haittaa lähimmälle asutukselle, koska lähimmät naapurit ovat 1000 m etäisyydellä. Toiminnan aiheuttama melutaso on alle 50/55 dB lähimmän asunnon kohdalla. Tärinä ei aiheuta haittaa ympäristölle, koska alueella ei tehdä tärinää aiheuttavia töitä.

8 POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

8.1 Riskinarviointi

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Onnettomuusriskiä aiheuttavat esimerkiksi kuorma-auton tai kauhakuormaajan kaatuminen ja hydraulikkaletkun katkeaminen. Onnettomuudessa kuorma voi levitä maastoon ja polttonestettä tai öljyä vuotaa maastoon. Riski on pieni toiminnan määrä huomioiden.

8.2 Toimet onnettomuuksien estämiseksi

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Onnettomuudet estetään suunnittelemalla penkan ajo ja hoito hyvin sekä edellyttämällä, että liikennöivä kalusto on kunnossa ja ettei kalustoa huolleta alueella.

8.3 Toimet onnettomuuksien ja häiriötilanteiden aikana

Ei muutoksia voimassa olevassa luvassa esitettyihin tietoihin. Tarvittaessa toiminta lopetetaan, korjataan esiintyneet ongelmat tai poistetaan häiriö. Kalustosta tulevan vuodon sattuessa ryhdytään välittömästi torjuntatoimiin estämällä vuodon jatkuminen sekä imeyttämällä vuotanut aine imeytysaineeseen. Mahdollisesti maastoon levinnyt

tuhka poistetaan. Pilaantuneet maa-ainekset poistetaan. Syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaisesti käsittelylaitoksiin.

Onnettomuudesta ilmoitetaan välittömästi palolaitokselle ja ympäristölautakunnalle. Yrityksellä on näkyvällä paikalla kirjalliset ohjeet ilmoitusten tekemisestä onnettomuustilanteissa. Autonkuljettajia ja levityskoneen kuljettajaa on myös koulutettu toimimaan erilaisissa onnettomuustilanteissa.

9 LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

9.1 Lupahakemuksen täydennykset

Hakemuksesta ei ole pyydetty täydennyksiä.

9.2 Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu lisälmen kaupungin ilmoitustaululla 11.01.2012 –09.02.2012. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 11.01.2012 ilmestyneessä lisälmen Sanomat lehdessä. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tietoa erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Lista asianosaisista käy ilmi asiapapereissa.

9.3 Tarkastukset, neuvottelut ja katselmukset

Asiasta on pidetty neuvottelu 03.10.2011 ja samana päivänä alueella on järjestetty tarkastus. Neuvottelusta ja tarkastuksesta tehty muistio on liitetty asiakirjoihin.

9.4 Lausunnot

Hakemuksesta ei ole pyydetty lausuntoja.

9.5 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole tehty muistutuksia tai esitetty mielipiteitä.

9.6 Hakijan kuuleminen ja vastine

Koska muistutuksia tai muita vaatimuksia ei ole esitetty, ei hakijaa ole erikseen kuultu tai pyydetty vastinetta.

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

10 YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Ympäristölautakunta tarkistaa lisälmen seudun ktt ky:n ympäristölautakunnan 05.09.2002 (§ 92) jätteen hyötykäyttötoimintaan myöntämän, toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräykset.

Tarkistetut lupamääräykset korvaavat aikaisemmat lupamääräykset kokonaisuudessaan.

10.1 Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin ja lausuntoihin

Vastausta vaatimuksiin tai lausuntoihin ei ole tarpeen antaa, koska hakemuksesta ei ole annettu lausuntoja tai esitetty vaatimuksia.

10.2 Lupamääräykset

10.2.1 Alueella käsiteltävät jätteet

Tuhkan läjitysalueelle saa sijoittaa Parkatin voima- ja lämpökeskuskella syntyvää kiinteän polttoaineen tuhkaa ja peittoon tarkoitettua maa-ainesta suunnitelman mukaisesti. Alueella ei saa sijoittaa maita sellaisilta alueilta, joita on käytetty ampumaratana, huoltoasema- tai pesulatoimintaan, romun tai jätteiden käsittelyyn tai teolliseen tai muuhun vastaavaan toimintaan. Mikäli tällaisilta alueilta otetaan maita vastaan, tulee niistä olla etukäteen luotettavat analyysitulokset ja puolueettoman asiantuntijalaitoksen lausunto maa-ainesten haitattomuudesta. Alueelle ei saa sijoittaa muita jätteitä.

Muu alueelle tuotu jäte on viipymättä poistettava alueelta ja toimitettava paikkaan, jonka ympäristöluvassa vastaavan jätteen vastaanotto on hyväksytty tai vaihtoehtoisesti jäte on palautettava jätteen haltijalle.

Luvan saajan tulee seurata alueelle sijoitettavan tuhkan laatua. Tuhkasta on määritettävä haitallisten aineiden pitoisuus ja liukoisuus valtioneuvoston asetuksen 28.6.2006/591 mukaisesti vuoden 2012 aikana.

Jos lämpölaitokselle toimitetaan turvetta uudelta alueelta tai laitoksella tulee muuten merkittäviä muutoksia polttoaineen käytössä, on hakijan esitettävä uudet tutkimustulokset tuhkan haitta-ainepitoisuudesta ja liukoisuudesta kuukauden kuluessa muutoksesta.

Perustelu

Alueelle saa sijoittaa vain sellaisia hakemuksen mukaisia jätteitä, joiden kelpoisuus tarkoitukseen on tutkittu.

Hakemuksen liitteenä olevien tulosten perusteella kpa - lämpökeskuksen tuhkan arseenipitoisuudet ylittivät hieman maanrakennukselle asetetut raja-arvot. Ylityksen on arvioitu johtuvan näytteenoton aikaan käytetystä runsaasta puuperäisestä polttoaineesta. Uudella tutkimuksella varmistetaan tuhkan hyötykäyttökelpoisuus kohteessa.

Tuhkan laatuun vaikuttaa käytettävän polttoaineen ominaisuudet. Esimerkiksi toiselta suolta tuodun turpeen alkuainepitoisuudet voivat olla niin erilaiset, että sillä on vaikutusta tuhkan laatuun ja tuhkan hyödyntämismahdollisuuksiin. Tästä syystä tuhkan tutkiminen on tarpeen polttoaineen muutosten yhteydessä.

10.2.2 Maaperän suojaaminen

Täyttöalueelle tuodun tuhkan peittäminen täyttömaalla on tehtävä vähintään kerran kuukaudessa hakemuksen mukaisesti. Talvella tammi-maaliskuussa tuhkaa ei tarvitse peittää työteknisistä syistä. Keväällä tuhkan täyttöalueelta tulee poistaa lumet ja peittää alue täyttömaalla ennen lumien sulamista. Kun tuhkan toimittaminen alueelle loppuu kesäksi, on alue peitettävä täyttömaalla viikon kuluessa toiminnan loppumisesta. Alue on pidettävä niin muotoiltuna ja peitettynä, että täyttöalueella muodostuvien suotovesien määrä on mahdollisimman pieni ja että täyttöalueen reunan sortumat estyvät.

Perustelu

Määräykset täyttöalueen hoidosta ovat tarpeen toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen estämiseksi. Tuhkan peittämisellä ehkäistään alueelle tuodun tuhkan aiheuttamia suotovesihaittoja, pölyhaittoja sekä roskaantumisesta tulevia haittoja. Hakemuksen mukaisella kerroksella peitettynä suotovesien määrä voidaan pitää niin vähäisenä, että toiminnasta ei aiheudu ympäristöhaittoja.

10.2.3 Alueen hoito ja valvonta

Alueen ja sen ympäristön siisteyttä on valvottava. Pölyämisen vähentämiseksi alueelle johtavaa tietä ja siellä käsiteltäviä jätteitä on tarvittaessa kasteltava tai pölyäminen on muutoin estettävä.

Toiminta alueella on tehtävä siten, että toiminnan aiheuttama jatkuva samanarvoinen äänitaso (Leq) ei ylitä lähimpien asuntojen kohdalla klo 7.00 - 22.00 välisenä aikana tasoa 55 dBA ja klo 22.00 – 07.00 välisenä aikana tasoa 50 dBA.

Hyötykäyttöpaikalla on oltava hoitaja, joka vastaa koko alueen toiminnasta ja alueelle tulevien jätteiden laaduntarkkailusta. Hoitajan tulee olla selvillä ympäristölupapäätöksestä ja sen määräyksistä. Hoitajan ja hänen sijaisensa nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ympäristölupaa valvovalle viranhaltijalle.

Perustelu

Asianmukaisella valvonnalla varmistetaan, että alueelle ei tuoda sinne kuulumatonta jätettä tai muuta ainesta. Valvonnalla varmistetaan myös, että toiminnasta ympäristöön aiheutuva haitta on mahdollisimman vähäinen eikä alue roskaannu. Määräys pölyämisen vähentämisestä on annettu pölystä aiheutuvan terveys- ja viihtyvyyshaitan ehkäisemiseksi.

Lupapäätöksessä on annettu yleismääräys melutasosta lähimpien asuntojen kohdalla. Meluselvitysvelvollisuutta ei määrätty, koska toiminnan melutason arvioidaan olevan päätöksen rajojen mukainen. Tärinää koskevia määräyksiä ei ole annettu, koska toiminta ei aiheuta niin suurta tärinää, että sen rajoittaminen olisi tarpeen.

Jäteasetuksen mukaan jätteiden käsittelypaikan asianmukaista käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan tarkkailua varten on määrättävä näistä tehtävistä vastuussa oleva vastaava hoitaja. Kun vastaava hoitaja vaihtuu, tulee muutoksesta ilmoittaa viipymättä valvontaviranomaisille.

10.2.4 Poikkeuksellisiin tilanteisiin varautuminen

Vahinkotilanteista kuten poikkeuksellisista ympäristöpäästöistä sekä niihin vaikuttavista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja ympäristölautakunnalle.

Perustelu

Määräykset häiriötilanteiden ja poikkeuksellisten tilanteiden varalle on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

10.2.5 Kirjanpito-, tarkkailu- ja raportointimääräykset

Alueella tapahtuvaa toimintaa sekä toiminnan päästöjä ja ympäristövaikutuksia on tarkkailtava ja niistä on pidettävä kirjaa. Alueelle tuotavista aineista on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, tuontipäivämäärä ja tuoja. Kirjanpitoa on pidettävä myös mahdollisista valituksista sekä poikkeuksellisista tilanteista.

Alueen läheisyydessä olevasta ojasta (näytteenottoapaikat tierumpu ja vertailuoja) tulee seurata toiminta-alueelta tulevien valumavesien laatua kerran vuodessa keväällä tehtävin tutkimuksin. Vesinäytteistä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, COD-Mn, kiintoaine, väri, kokonaisfosfori sekä kromin, nikkelin, kuparin, lyijyn, arseenin, kadmiumin, sulfaatin ja kloridin pitoisuudet. Tarkkailutulokset tulee toimittaa heti niiden valmistuttua ympäristölautakunnalle.

Tarkkailua ja kirjanpitoa koskeva yhteenvetoraportti on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja ympäristölautakunnalle.

Yhteenvetoraportissa tulee olla kirjanpitoon perustuva lyhyt yhteenveto alueen toiminnasta ja sen aiheuttamasta ympäristökuormituksesta kyseisenä vuonna. Raportissa on myös oltava selvitys poikkeuksellisista tilanteista ja tapahtuneista, suunnitelluista toiminnan muutoksista sekä selvitys alueelle tuotujen aineiden määrästä.

Perustelu

Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa päästöistä ja ympäristövaikutuksista. Kirjanpito toiminnasta ja jätteistä on tarpeen valvontaa varten. Tarkkailutietojen perusteella seurataan, onko toiminta lupapäätöksen mukaista.

Toiminnan ympäristövaikutusten seuranta on jatkettava jo aikaisemmin hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti ottamalla vesinäytteitä kahdesta näytepisteestä kerran vuodessa keväisin.

Jätteistä toimitettavat vuosiyhteenvetotiedot tallennetaan Pohjois-Savon ELY - keskuksessa ympäristönsuojelun VAHTI - tietojärjestelmään.

10.2.6 Toiminnan lopettamiseen liittyvät määräykset

Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava viimeistään kuusi (6) kuukautta aiemmin ympäristölautakunnalle. Luvan haltijan tulee esittää ympäristölautakunnan hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimenpiteistä ja lopettamisen jälkeisestä tarvittavasta ympäristön tilan tarkkailusta.

Perustelu

Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa ympäristölautakunnalle riittävän ajoissa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, että viranomaisen voi tarkistaa lopettamiseen liittyvien toimien riittävyyden.

10.2.7 Vakuuden asettaminen

Hakija on toimittanut 7 000 euron pankkitakauksen ympäristölautakunnalle. Sen voidaan katsoa olevan riittävä vakuus toiminnan laajuus ja paikka huomioiden. Ympäristölautakunta voi tarvittaessa muuttaa vakuuden suuruutta.

Perustelu

Jätteen hyödyntämis- ja käsittelytoiminnan harjoittajalle on asetettava toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annetut määräykset huomioon ottaen riittävä vakuus tai esitettävä muu vastaava järjestely asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Lautakunnalle aikaisemmin toimitetun vakuuden on arvioitu olevan riittävä.

11 PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

11.1 Luvan perusteet

Toiminnassa ja siitä aiheutuviissa päästöissä ei ole tapahtunut muutoksia aikaisemmin myönnetyn luvan mukaiseen toimintaan ja päästöihin verrattuna.

Kun toimitaan hakemuksessa esitetyn suunnitelman ja tarkistettujen määräysten mukaisesti, toiminta täyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset toiminta-alueen olosuhteissa.

Määräyksiä on muutettu lupamääräyksiä tarkistettaessa siten, että ne vastaavat nykyisiä vaatimuksia.

11.2 Luvan myöntämisen edellytykset

Luvan myöntämisen edellytykset tuhkan hyötykäytölle on ratkaistu lisälupajärjestyksen ktt ky:n ympäristölautakunnan 05.09.2002 (§ 92) antamassa päätöksessä. Hakijalla on myös sellainen asiantuntemus, jota ympäristölupahakemuksessa esitetty toiminta edellyttää.

11.3 Asetuksen noudattaminen (YSL 56 §)

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

12 LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Lupa on voimassa toistaiseksi. Hakemus lupamääräysten tarkistamisesta on tehtävä viimeistään vuoden 2021 loppuun mennessä. Lupahakemuksessa hakijan on esitettävä alueella tehdyt ja tapahtuneet muutokset, niiden vaikutus ympäristön tilaan sekä esitys tarvittavista toimista alueella.

13 PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toimintaa ei saa aloittaa tai muuttaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen.

14 SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 23, 28, 31, 35, 37, 38, 43, 43a, 43b, 43c, 45, 46, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 81, 96, 97 ja 105 §
Ympäristönsuojeluasetus 1, 7, 15, 16, 17, 22, 23, 30 ja 37 §
Jätelaki (3.12.1993/1072) 4, 6, 8, 12, 15, 19, 51 ja 52 §
Jäteasetus (22.12.1993/1390) 3, 4, 8, 9 ja 10 §

15 KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Hakijalta peritään ympäristöluvan käsittelymaksua 1250 euroa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän yhtymähallituksen päätöksen 16.8.2011 § 147 mukaisesti. Käsittelymaksun lisäksi kuulutuskustannukset (sanomalehti-ilmoitusten kulut) peritään todellisten kulujen perusteella.

Maksu peritään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan maksutaulukossa mainitun jätteiden hyödyntämistoiminnan (muu jätteiden ammattimainen tai laitospainainen hyödyntäminen tai käsittely) mukaisena. Koska kyse on lupapäätöksen tarkistamisesta koskevan hakemuksen käsittelystä, maksu on määrätty 50 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi.

16 LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

16.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaan ympäristölupapäätös on toimitettava hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

Savon Voima Oyj
Pohjois-Savon ELY-keskus
Iisalmen kaupunginhallitus
Iisalmen rakennuslautakunta

16.2 Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaan ympäristölupapäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille, joille on 38 §:n 2 momentin mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä (kuulutus) toimitetaan asiapapereissa olevan listan mukaisesti naapureille.

16.3 Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdessä

Päätös julkaistaan lisalmen kaupungin ilmoitustauluilla sekä lisalmen Sanomat lehdessä.

17 PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Julkipanopäivä on 27.2.2012 ja päätöksen antopäivä on 28.2.2012.

18 MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Lupapäätös annetaan lisalmen kaupungin ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (julkipano), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnalle. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätös:
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet:
Savon Voima Oyj
Pohjois-Savon ELY-keskus
lisalmen kaupunginhallitus
lisalmen rakennuslautakunta
Tieto päätöksestä asianosaisille

Otteen oikeaksi todistaa
lisalnessa 22.2.2012,

Helli Kauppinen
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhaku viranomaisen päätöksestä

Kunnallishallinnossa voidaan päätöksenteon jälkeen tutkia päätökseen ja päätöksentekoon liittyviä erimielisyyksiä ja virheellisyyksiä monin tavoin. Yleensä päätökseen voi hakea muutosta valittamalla, mutta erimielisyyksiä voidaan puida myös oikeudenkäynneissä. Kysymykseen voivat tulla esimerkiksi seuraavat jälkikäteiset oikeusturvakeinot:

- Kuntalain mukainen oikaisuvaatimus ja kunnallisvalitus, jollei erityislaissa säädetä muusta muutoksenhakukeinosta.
- Hallintovalitus asioissa, joissa muutoksenhausta säädetään erityislainsäädännössä.
- Julkisia hankintoja koskevan lain mukainen asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi hankinta-asioissa.
- Kilpailunrajoituslain mukainen menettely asioissa, joissa kunnan epäillään käyttäneen väärin määräävää markkina-asemaansa.
- Riita- tai rikosprosessi yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa.
- Hallintoriitamenettely, jos kysymyksessä on julkisoikeudelliseen oikeussuhteeseen perustuva riita.
- Työtuomioistuinkäsittely tai neuvottelumenettely virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa koskevissa asioissa.

Päätökseen on aina liitettävä menettelyohjeet valituksen tai oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Jos muutoksen hakeminen on kielletty, päätökseen on liitettävä ilmoitus muutoksenhakukiellosta.

Päätökset, joista ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

1. Seuraavasta päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: --

2. Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraavaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: ks. kohta oikaisuvaatimusohjeet

3. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraavaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet: --

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Seuraavaan päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Pykälät: --

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajan kuluessa ja viraston aukioloaikana ma - to klo 9.00–15.00 ja pe klo 9.00–14.00 alla olevaan osoitteeseen:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä
Ympäristölautakunta
PL 4 (Riistakatu 19), 74101 Iisalmi
Puhelin: (017) 27 231
S-posti: kirjaamo@ylasavonsote.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Valitusosoitus

Kunnallisvalitus

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Viranhaltijalla ei kunnallisen virkaehtosopimuslain (669/709) 26 §:n johdosta ole kuitenkaan oikeutta tehdä valitusta saman lain 2 §:n mukaisesta asiasta, jos hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa.

Seuraavaan päätökseen tyytymätön voi tehdä kunnallisvalituksen:

Pykälät: --

Hallintovalitus

Kunnan viranomaiset tekevät paljon päätöksiä erilaisten erityislakien nojalla. Erityislakien muutoksenhakusäännökset, jotka ovat hyvin vaihtelevia, menevät kuntalain muutoksenhakusäännösten edelle.

Hallintovalituksen tekemistä ei ole rajattu siihen, että päätös on syntynyt laittomalla tavalla (laillisuusperuste), vaan hallintovalituksen voi tehdä myös sillä perusteella, että päätös on valittajan mielestä epä-tarkoituksenmukainen (tarkoituksenmukaisuusperuste).

Hallintovalituksen saa tehdä vain asianosainen eli sellainen henkilö tai yhteisö, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta päätös koskee.

Seuraavaan päätökseen tyytymätön voi tehdä hallintovalituksen:

Pykälät: --

Kunnallisvalituksen ja hallintovalituksen alaisiin päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella valituksella, joka on toimitettava valitusviranomaisen alla olevaan osoitteeseen:

Kuopion hallinto-oikeus
Puijonkatu 29 A, 2. krs./PL 1744
70101 KUOPIO
S-posti: kuopio.hao@oikeus.fi, Faksi: 010 364 2501

Muu muutoksenhakuviranomainen, osoite ja postiosoite:
--

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kulluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valitusosoitus ympäristönsuojelulain mukaisissa asioissa

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä hallintovalituksen,

Pykälät: 28

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Vaasan hallinto-oikeus
Rantakatu, Kalarannanpuisto
PL 204
65101 VAASA

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika

Valituskirjelmä on toimitettava 30 päivän kuluessa päätöksen antopäivästä tätä päivää lukuunottamatta päätöksen tehneelle ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päätös on annettu: 28.2.2012
Valitusaika päättyy: 29.3.2012

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on jätettävä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveystalvontapalvelut -vastualueen toimistoon.

Käyntiosoite: Riistakatu 5 B, 3 krs., 74100 Iisalmi
Postiosoite: PL 4, 74101 Iisalmi
Telefax: 017 - 272 4456
Puhelin: 017 - 27 231
Aukioloaika: ma - to klo 9.00 - 15.00, pe klo 9.00 - 14.00

Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Lähettäjän vastuulla asiakirjat saadaan lähettää myös postitse tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava **Vaasan hallinto-oikeudelle**, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, hänen laillisen edustajansa tai asiamiehensä on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Tuomioistuimen ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muuttoksenhaikijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 89 euroa.

Tämä pöytäkirja on ollut nähtävillä 22.2.2012.

Mikäli päätöksestä ei tehdä oikaisuvaatimusta tai valiteta, tämä päätös tulee lainvoimaiseksi 30.3.2012.